

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการพูด การอ่านภาษาอังกฤษและความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของนักเรียนระดับก้าวหน้า มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูด ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาท้องถิ่นของนักเรียน ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน (อ. 43101) ภาคเรียนเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ จำนวน 6 แผน แผนละ 4-6 คาบ ๆ ละ 60 นาที รวมทั้งสิ้น 26 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบความรู้เนื้อหาท้องถิ่น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนเมื่อเรียนด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ พบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนเมื่อเรียนด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ พบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. ผลการเปรียบเทียบความรู้เนื้อหาท้องถิ่นของนักเรียนเมื่อเรียนด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ พบว่า ความรู้เนื้อหาท้องถิ่นของนักเรียนหลังการเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ผลการวิจัยดังกล่าวมีประเด็นที่น่าสนใจ และสมควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการเรียน ทั้งนี้มีประเด็นที่สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ประการแรก ในการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่ตนมีอยู่กับเนื้อหาที่อ่าน ผู้เรียนสามารถใช้กลยุทธ์ทางการอ่านในการคาดเดาคำศัพท์และเนื้อเรื่องเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้ง่ายขึ้น ซึ่งในเรื่องนี้ปรากฏในงานวิจัยของ พิทยา คำตาเทพ (2542) ที่ว่าผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ง่ายขึ้น โดยการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ทางภาษาที่ได้รับกับความรู้เดิมที่มีอยู่ และในกระบวนการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือที่ให้ผู้เรียนทำงานกันเองภายในกลุ่ม มีความรับผิดชอบ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ได้สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีการยอมรับในความแตกต่างของแต่ละคน เนื่องจากสมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องพึ่งพาอาศัยกันตามหลักการของการเรียนแบบร่วมมือ ได้มีส่วนส่งเสริมผู้เรียนมีความพยายามและกล้าที่จะพูดสรุปความถ่ายทอดเรื่องที่ตนรับผิดชอบต่อเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่ม สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สองที่กล่าวถึงทฤษฎีแรงด้านความรู้สึก (Affective Filter Hypothesis) ของ Krashen (1985) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีในบรรยากาศที่ไม่มีความวิตกกังวล ความเครียด ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองในการเรียน ดังนั้นการที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน และมีบรรยากาศที่ส่งผลต่อความมั่นใจในการใช้ภาษา จะเป็นส่วนส่งเสริมต่อการพูดสรุปความในเรื่องที่อ่าน ได้ดีขึ้น

ประการที่สอง ในการดำเนินกิจกรรมการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้พูดเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในข้อมูลที่ตนเองรับผิดชอบ การเรียนรู้แบบร่วมมือที่นำมาใช้ประกอบด้วยกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ วิธีการต่อชิ้นส่วน (Jigsaw) วิธีการร่วมมือร่วมกลุ่ม (Co-op Co-op) และวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) ซึ่งแต่ละกิจกรรมล้วนมีส่วนส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการพูด ดังนี้

ในกิจกรรมต่อชิ้นส่วนที่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มต้องแบ่งกลุ่มออกไปศึกษาตามกลุ่มเชี่ยวชาญ (Expert Group) ในหัวข้อของตน ซึ่งต้องมีความรับผิดชอบในการศึกษาโดยการอ่านและทำกิจกรรมท้ายบทเรียนเพื่อเป็นการเพิ่มความเข้าใจอย่างแท้จริง และจะต้องกลับมา พูดสรุปเรื่องราวในส่วนที่ศึกษาให้แก่สมาชิกในกลุ่มครอบครัว (Family Group) ในกระบวนการนี้นักเรียนจำเป็นจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเนื่องจากสมาชิกแต่ละคนจะมีความรู้อย่างแท้จริงเพียงแต่ในหัวข้อของตนเท่านั้น ดังนั้นการยอมรับและช่วยเหลือกันจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ การถ่ายทอดเนื้อหา

ของตนให้แก่สมาชิกอื่น ๆ รับรู้ เป็นการฝึกให้นักเรียนพยายามที่จะพูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ ในขณะที่เดียวกันการพยายามรับฟังทำความเข้าใจเนื้อหาของเพื่อนร่วมกลุ่มเพื่อเติมเต็มในส่วนของตนก็เป็นสิ่งสำคัญ แต่ละคนจึงพยายามซักถามเพื่อให้ได้ความสมบูรณ์ในเรื่องราวที่กำหนด

ในกิจกรรมวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่สมาชิกแต่ละคนอ่านในเรื่องที่กำหนด ช่วยเหลือกันทำความเข้าใจเนื้อหาและกำหนดส่วนสำคัญของเรื่อง การตั้งคำถามและแลกเปลี่ยนซักถามระหว่างกลุ่ม มีส่วนช่วยให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาพูดกับสมาชิก นอกกลุ่ม นอกจากนี้การพูดเพื่อสรุปความในเรื่องที่อ่านให้แก่สมาชิกทั้งภายในกลุ่มตนเองและหน้าชั้นเรียนล้วนก่อให้เกิดการฝึกฝนความสามารถในการพูดสรุปความได้เป็นอย่างดี

ในกิจกรรมการร่วมมือร่วมกลุ่มที่สมาชิกในกลุ่มใหญ่แบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยจำนวน 2 ทีม ๆ ละ 2 คน เพื่อเลือกศึกษาในหัวข้อย่อยที่กำหนด สมาชิกในกลุ่มย่อยร่วมกันศึกษาในหัวข้อย่อยที่เลือก ช่วยเหลือกันในการทำความเข้าใจเนื้อหา สรุปความจากเรื่องที่อ่าน และพูดสรุปความให้แก่สมาชิกทั้งหมดในกลุ่ม สมาชิกมีการพยายามอธิบายเพิ่มเติมเมื่อมีการซักถามก่อนที่จะพูดสรุปความต่อชั้นเรียนอีกครั้งหนึ่ง

สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบต่าง ๆ เป็นการใช้กิจกรรมที่หลากหลายที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีส่วนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความสนุกกับการเรียน เป็นส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าพูด มีการพูดเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ดำเนินการพูดเพื่อสรุปความจากเนื้อเรื่องที่อ่านตามที่ได้รับมอบหมาย บรรยากาศดังกล่าวเป็นไปตามเรื่องทฤษฎีแรงต้านความรู้สึกรัก ของ Krashen (1985) ที่กล่าวข้างต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Holguin (1997) ที่ศึกษา การเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อการออกแบบ โครงสร้างการเรียนภาษาอังกฤษกับผู้เรียน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง พบว่าคะแนนความสามารถในการพูดของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม และพบว่า ไม่มีผู้เรียนคนใดในกลุ่มควบคุมที่มีคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และยังพบอีกว่า ในงานวิจัยของ กนิษฐา จิตม (2550) ที่ศึกษาการใช้กิจกรรมต่อชั้นเรียนซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือ นั้น มีส่วนสามารถส่งเสริมความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ ทั้งนี้ เนื่องจากการเรียนรู้แบบร่วมมือมีลักษณะเป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนข้อมูล มีปฏิสัมพันธ์ในด้านการถาม และการอธิบายเพิ่มเติมซึ่งกัน นับได้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือดังกล่าวมีส่วนช่วยฝึกความสามารถด้านการพูดของผู้เรียนได้

ประการที่สาม ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีส่วนช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการพูดของนักเรียน การจัดกลุ่มในลักษณะที่ลดความสามารถและมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ สมาชิกทุกคนต้องพึ่งพาอาศัยกัน ทุกคนล้วน บรรยากาศในการเรียนเป็นไปอย่างสนุกสนาน ทุกคนรู้สึกมีความสำคัญที่มีส่วนช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม และ

บทบาทในการดำเนินกิจกรรมส่วนใหญ่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ส่วนครูเป็นเพียงผู้คอยอำนวยความสะดวก (facilitator) เท่านั้น ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในการพูดสรุปความในเรื่องที่ตนรับผิดชอบ โดยใช้ภาษาของตนเองอย่างเป็นกันเองในกลุ่ม

สรุปได้ว่า การใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือเป็นการเรียนที่ใช้ประโยชน์ของลักษณะเนื้อหาท้องถิ่นที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับทำความเข้าใจบทอ่าน ผสมกับลักษณะการทำกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือที่เน้นการเรียนด้วยระบบกลุ่มที่สมาชิกทุกคนต้องพึ่งพาอาศัยกัน มีความพยายามที่ต้องช่วยเหลือกันเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกพูดภาษาอังกฤษเพื่อสรุปความในเรื่องที่ตนอ่านให้กับสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม การที่ทุกคนมีความสำคัญมีส่วนช่วยทำให้นักเรียนลดความตึงเครียดและช่วยเพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้เรียนในการใช้ภาษา มีการปรับภาษาเป็นของตนเองอย่างง่ายๆ เพื่อสื่อความในเรื่องที่ตนเองสรุปเอาไว้ การใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือดังกล่าวจึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกพูดสรุปความได้เป็นอย่างดี

2. ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการเรียนรู้ ทั้งนี้มีประเด็นที่สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ประการแรก การใช้เนื้อหาท้องถิ่นมีส่วนช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียน การกำหนดเนื้อหาท้องถิ่นที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในบทเรียนมาจากการสอบถามและวิเคราะห์ความสนใจของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ผู้วิจัยได้จัดทำเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ คือ Unit 1 Tradition & Local Entertainment เนื้อหาแบ่งเป็น 2 บท ได้แก่ เรื่อง Festival for Rain เป็นเรื่องเกี่ยวกับประเพณีบุญบั้งไฟ และเรื่อง Wonderful Events เป็นเรื่องการละเล่นและประเพณีต่าง ๆ ในท้องถิ่น เช่น การแสดงหมอลำ การแข่งเรือ ประเพณีวันเข้าพรรษา และประเพณีทำบุญข้าวจี Unit 2 Local Food เนื้อหาแบ่งเป็น 2 บท ได้แก่ เรื่อง Valuable Local Food เป็นเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าของอาหารในท้องถิ่น และเรื่อง Local Dishes เป็นเรื่องตัวอย่างอาหารในท้องถิ่น เช่น ส้มตำ และ ลาบ และ Unit 3 Occupation & Local Products เนื้อหาแบ่งเป็น 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง Life of Thai Farmer เป็นเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิตชาวนา และเรื่อง Local Economic Plants เป็นเรื่องเกี่ยวกับพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในท้องถิ่น เช่น ถั่วเขียว และ อ้อย เนื้อหาท้องถิ่นดังกล่าวที่จัดทำในรูปแบบบทเรียนภาษาอังกฤษมีส่วนช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนให้เกิดความอยากอ่านเนื่องจากเป็นเรื่องใกล้ตัว ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนรู้นั้นเป็นไปอย่างมีความหมาย ไม่ได้เรียนภาษาแบบการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ภาษา ทำให้เกิดการเรียนรู้ภาษาโดยอัตโนมัติ

ซึ่งเป็นไปตามที่ Widdowson (1987) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนเพียงตัวภาษาเป็นการเรียนที่ไม่ได้เรียนภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือใช้เนื้อเรื่องที่ผู้เรียนสามารถพบได้ในชีวิตจริง หรือใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงนั้น นับได้ว่าเป็นการสูญเปล่าทางการเรียน นอกจากนี้การใช้เนื้อหาท้องถิ่นยังช่วยในการฝึกฝนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ การคาดเดาคำศัพท์และทำความเข้าใจเนื้อเรื่องจากบริบทได้เป็นอย่างดี ซึ่งถือได้ว่าผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมในการทำความเข้าใจกับบริบทใหม่ได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนรับรู้ภาษาและเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) ของ Bartlett (1932) ที่ว่า ความจำเกี่ยวกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนได้สร้างไว้เมื่อได้เรียนรู้สิ่งที่ผ่านมาแล้ว โครงสร้างความคิดในสมองได้มีการจัดกลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์เป็นลำดับตามคุณสมบัติที่คล้ายคลึงและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันจะสามารถนำไปใช้ในการทำความเข้าใจและประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่แล้วทำการเก็บไว้ใช้เป็นข้อมูลต่อไป นอกจากนี้ Carrell และ Eristerhold (1987, อ้างในวรรณอุบล อภิษฐ์, 2544) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนจะสามารถนำความรู้พื้นฐานที่มีอยู่เดิมออกมาคาดคะเนตีความข้อมูลใหม่ จะช่วยให้การเรียนรู้เร็วขึ้น และจากงานวิจัยของ พิทยา คำตาเทพ (2542) ที่ศึกษาเพื่อการพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เนื้อหาท้องถิ่นฯ ให้ข้อคิดเห็นว่า นักเรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ง่ายขึ้นเมื่อมีการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ทางภาษากับความรู้เดิมที่มีอยู่ ทำให้สามารถเรียนรู้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการสร้างบทเรียนเป็นภาษาอังกฤษมีส่วนในการเชื่อมโยงความรู้เดิมในการทำความเข้าใจเนื้อหาในบริบทใหม่ช่วยฝึกให้นักเรียนทำความเข้าใจบทอ่านภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น

ประการที่สอง ลักษณะการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือที่จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มมีสมาชิก 4 คน คณะความสามารถด้านภาษาอังกฤษมีส่วนส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ กล่าวคือ แต่ละกลุ่มซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ได้มาทำงานร่วมกันเป็นการพึ่งพากันในทางบวก (Positive Interdependence) โดยแต่ละคนมีหน้าที่ของตนในการปฏิบัติภารกิจอ่านเรื่องที่ได้รับมอบหมายและนำมาแลกเปลี่ยนถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มตนเพื่อที่สมาชิกทุกคนจะต้องนำความรู้ไปใช้ในการทดสอบทำขบพเรียน แต่ละคนจึงต้องพยายามทำคะแนนให้ได้สูงสุดเพราะคะแนนที่ได้ของแต่ละคนจะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม ฉะนั้น ทุกคนจึงต้องมีความรับผิดชอบและมุ่งมั่นทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด ทุกคนจึงต้องพยายามอ่านและทำความเข้าใจกับเนื้อหา พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือกันในการอธิบาย หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน

จากการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาด้วยวิธีการต่อชิ้นส่วน ผู้เรียนต้องแยกกลุ่มศึกษา เนื้อหาพร้อมกับผู้เรียนในกลุ่มอื่นที่ได้หัวข้อเดียวกันในลักษณะของกลุ่มเชี่ยวชาญ เป็นการเปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มในการช่วยกันอ่าน ทำความเข้าใจ และทำกิจกรรม ท้ายเรื่อง มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปราย หาข้อสรุป ทำให้เข้าใจบทเรียน ได้ดีกว่าอ่าน เพียงคนเดียว ดังนั้นแต่ละคนจึง ได้ฝึกฝนด้านการอ่านและมีส่วนช่วยให้ความสามารถด้านการอ่าน ภาษาอังกฤษของตนเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเล่ม ได้แก่ งานวิจัยของ เรวัต กาวีตะ (2533) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการต่อชิ้นส่วนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อ ความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียน โดยใช้เทคนิคการต่อชิ้นส่วนเพิ่มขึ้นสูงกว่านักเรียน กลุ่มที่เรียน โดยไม่มีการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในงานวิจัยของ อารดา กันทะหงส์ (2546) ศึกษาการใช้เทคนิคการต่อชิ้นส่วน ในการอ่านวรรณคดีเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษและความฉลาดทางอารมณ์กับกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาที่เรียน โดยใช้เทคนิคการต่อชิ้นส่วนในการอ่านวรรณคดีมีคะแนนความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา จิณม (2550) ศึกษา การใช้กิจกรรมต่อชิ้นส่วน เพื่อส่งเสริม ความเข้าใจในการอ่าน การพูดภาษาอังกฤษ และทักษะ สังคมของนักเรียนระดับก้าวหน้า พบว่า คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน หลังการเรียน โดยใช้กิจกรรมต่อชิ้นส่วนสูงขึ้นและอยู่ในระดับปานกลาง

จากการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาด้วยวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ที่มีการใช้กลวิธี การอ่าน 6 ขั้นตอน คือ การเชื่อมโยงความรู้เดิมกับบทอ่าน การคาดเดาบทอ่านล่วงหน้า การเดา ความหมายจากบริบท การระบุนใจความสำคัญ การตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน และการสรุปเนื้อหาที่ ได้เรียนรู้ การดำเนินกิจกรรมด้วยกลวิธีดังกล่าว ได้แก่ ขั้นการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับบทอ่านและ ขั้นการคาดเดาบทอ่านล่วงหน้าเป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมเข้ามาช่วย ในการทำความเข้าใจบทอ่าน ในขณะที่อ่านซึ่งเป็นการทำงานในกระบวนการกลุ่ม ผู้เรียนจะร่วมกัน ประึกษา ช่วยเหลือในการทำความเข้าใจบทอ่านโดยอาศัยบริบท เป็นการฝึกในการเดาความหมาย และพยายามทำความเข้าใจกับเนื้อหา พร้อมทั้งช่วยกันระบุนใจความสำคัญใน เนื้อเรื่องซึ่งจะเป็น การนำสู่การสรุปเรื่องโดยใช้ภาษาของตนเองต่อไป หลังจากที่ทำความเข้าใจกับบทอ่านแล้ว การตั้ง คำถามจะเป็นการตรวจสอบความเข้าใจได้เป็นอย่างดี การทำกิจกรรมในส่วนนี้ ผู้วิจัยเปิด โอกาส ให้แต่ละกลุ่มได้มีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่มอื่น ๆ โดยแลกเปลี่ยนกันถามและตอบคำถาม ซึ่งนอกจากจะเป็นการตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องแล้ว ยังเป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียน

ให้สนุกสนานยิ่งขึ้นด้วย หลังจากนั้นนักเรียนสรุปเรื่องทั้งหมดโดยใช้ภาษาของตนเองและแลกเปลี่ยนช่วยกันให้ผลงานของกลุ่มออกมาดีที่สุด ดังนั้น ผู้เรียนจึงได้ฝึกกลวิธีการอ่านในการทำความเข้าใจบทอ่านและมีส่วนช่วยให้ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของตนดีขึ้น ซึ่งผลของกิจกรรมนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีนยา ชัดิยะ (2544) ที่ศึกษาการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น และในการศึกษาของสุชาติ กองกุล (2548) พบว่า การใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของพระนิสิตชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ให้สูงขึ้นได้

ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือด้วยวิธีการร่วมมือร่วมกลุ่ม ก็เช่นเดียวกันกับการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือในกิจกรรมที่กล่าวมา คือเน้นการช่วยเหลือกันภายในกลุ่มสมาชิก 4 คนในการทำกิจกรรมการอ่าน หากแต่มีขั้นตอนที่แตกต่างกันบ้าง กล่าวคือ วิธีการร่วมมือร่วมกลุ่มนั้น สมาชิกภายในกลุ่มจะแบ่งเป็นทีมย่อยทีมละ 2 คน เพื่อร่วมกันศึกษาในหัวข้อย่อยที่เลือก สมาชิกในทีมย่อยจะได้ทำงานร่วมกันในการทำความเข้าใจบทอ่าน และทำกิจกรรมท้ายบทเพื่อฝึกเน้นการหาคำตอบในประเด็นสำคัญ รายละเอียด และอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนการสรุปเรื่องราวที่อ่าน หลังจากนั้นทีมย่อยแต่ละทีมจะต้องนำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการอ่านมาร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความรู้เท่าเทียมกันและจะสามารถทำคะแนนในการสอบท้ายบทเรียนได้อย่างดีที่สุด ทั้งนี้เพื่อจุดมุ่งหมายในความสำเร็จของกลุ่มที่ต้องนำคะแนนแต่ละคนมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม จะเห็นได้ว่ากระบวนการทำกิจกรรมการอ่านแบบร่วมมือร่วมกลุ่มเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือกันในการอ่านจากกลุ่มย่อยสู่กลุ่มใหญ่ มีการเลือกเนื้อหาตนเองก่อให้เกิดแรงจูงใจในการอ่านและแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกัน ดังนี้ กิจกรรมการร่วมมือร่วมกลุ่มมีส่วนส่งเสริมให้ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน สุริยวรรณ (2542) ที่ศึกษาผลของการใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือที่มีต่อการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียน โดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือสูงขึ้นกว่าก่อนการเรียน

สรุปได้ว่า การใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นวิธีการเรียนที่ใช้กระบวนการทำงานร่วมกันอย่างมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและประสานผลประโยชน์ร่วมกันผู้เรียนแต่ละคนเป็นสมาชิกของกลุ่ม มีหน้าที่รับผิดชอบในส่วนของตน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มีการยอมรับ และช่วยเหลือซึ่งกัน โดยมีเนื้อหา

ท้องถิ่นซึ่งมีเนื้อหาเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นสื่อที่นำไปสู่การฝึกใช้กลวิธีด้านการอ่านและสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

3. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาท้องถิ่นของนักเรียนหลังการเรียนด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเรียน ทั้งนี้มีประเด็นที่สำคัญสามารถอภิปรายได้ดังนี้

ประการแรก เนื้อหาท้องถิ่นที่ใช้เป็นบทเรียนสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ เนื้อหาที่ใช้จัดทำหน่วยการเรียนรู้ได้มาจากการสำรวจความต้องการ ความสนใจของนักเรียน โดยนำมาวิเคราะห์จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้จำนวน 3 หน่วย (Unit) คือ Unit 1 Tradition & Local Entertainment เนื้อหาแบ่งเป็น 2 บท ได้แก่ เรื่อง Festival for Rain เป็นเรื่องเกี่ยวกับประเพณีบุญบั้งไฟ และเรื่อง Wonderful Events เป็นเรื่องการละเล่นและประเพณีต่าง ๆ ในท้องถิ่น เช่น การแสดงหมอลำ การแข่งเรือ ประเพณีวันเข้าพรรษา และประเพณีทำบุญข้าวจี Unit 2 Local Food เนื้อหาแบ่งเป็น 2 บท ได้แก่ เรื่อง Valuable Local Food เป็นเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าของอาหารในท้องถิ่น และเรื่อง Local Dishes เป็นเรื่องตัวอย่างอาหารในท้องถิ่น เช่น ส้มตำ และ ลาบ และ Unit 3 Occupation & Local Products เนื้อหาแบ่งเป็น 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง Life of Thai Farmer เป็นเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิตชาวนา และเรื่อง Local Economic Plants เป็นเรื่องเกี่ยวกับพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในท้องถิ่น เช่น กัญชง และ อ้อย การที่ผู้เรียนได้เรียนเนื้อหาในสิ่งที่สนใจและเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวจะเป็นการผ่อนคลายความวิตกกังวลในขณะที่ต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษไปด้วย และก่อให้เกิดเจตคติที่ดีในการเรียน เมื่อผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้และทำความเข้าใจบทอ่านได้ จะเป็นการเพิ่มแรงจูงใจทำให้สามารถศึกษาเนื้อหาเพื่อเติมความรู้ท้องถิ่นของตนได้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับความเห็นของ พิทยา คำตาเทพ (2542) ที่ทำการพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เนื้อหาท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง พบว่า แรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น และ มยุรี ศรีชัย (2548) ที่ได้พัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษแบบประสบการณ์โดยใช้เนื้อหาวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนรายงานและความรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น มีความเห็นว่าการใช้เนื้อหาที่สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการของผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนได้ดีขึ้น

ประการที่สอง ลักษณะการเรียนแบบร่วมมือมีส่วนช่วยส่งเสริมความรู้ของเนื้อหาในบทเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งแบบการต่อชิ้นส่วน การอ่านแบบร่วมมือ และการร่วมมือร่วมกลุ่ม ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมกันศึกษาข้อมูลเนื้อหาท้องถิ่นในบทเรียน ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือ อภิปราย การทำกิจกรรมท้ายบท การสรุปความ ตลอดจน

การเตรียมตัวเพื่อสอบวัดความเข้าใจซึ่งดำเนินการทำขบทยเรียนทุกขบทย เป็นลิ่งที่กระตุน สนับสนุน และเพิ่มเดิมความรู้ในเนื้อหาทอ้งถันให้แก่ผู้เรียน แม้ว่าผู้เรียนแต่ละคนจะพอมีความรู้ในเร่องเกี่ยวกับข้อมูลทอ้งถันตนอยู่บ้าง แต่การที่ผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาทอ้งถันในขบทยเรียนจะช่วย สนับสนุนความรู้ให้กับผู้เรียนในลิ่งที่เป็นรายละเอียดและเดิมเดิมในลิ่งที่ตนยังไม่มีความรู้ ดั่งนั้น ลักษณะการเรียนรู้อแบบร่วมมือที่ผู้เรียนเรียนเป็นกลุ่มคละความสามารถ มีการดำเนิน กิจกรรมด้วยกันเอง มีการพั่งพากันในทางขวก มีความรับผิดชอบ แสดงความคิดเห็น ช่วยเหลือกัน พยายามทำความเข้าใจเนื้อหาในขบทยอ่านจึงมีส่วนช่วยเดิมเดิมความรู้เกี่ยวกับทอ้งถันของผู้เรียนให้ เพิ่มมากขึ้น

สรุปได้ว่า การใช้เนื้อหาทอ้งถันในการเรียนรู้อภาษาแบบร่วมมือมีส่วนช่วยเพิ่มเดิมความรู้ ทอ้งถันของผู้เรียน เนื่องจากลักษณะของเนื้อหาที่เชื่อม โยงความรู้เดิมของนักเรียนกับความรู้ใหม่ ที่ปรากฏในเนื้อเร่องที่อ่าน ประกอบกับกระบวนการเรียนรู้อแบบร่วมมือที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความรับผิดชอบ ช่วยเหลือ และอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้กัน ช่วยให้ ผู้เรียนมีความรู้ในเร่องเกี่ยวกับทอ้งถันได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเร่อง การใช้เนื้อหาทอ้งถันในการเรียนรู้อภาษาแบบร่วมมือเพื่อส่งเสริม ความสามารถด้านการพูด การอ่านภาษาอังกฤษและความรู้เกี่ยวกับทอ้งถันของนักเรียนระดับ ก้าวหน้า ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดั่งนี้

ข้อเสนอแนะด้านการเรียนการสอน

1. การดำเนินกิจกรรมจะมีลักษณะการทำงานกลุ่มที่ต่อเนื่อง ผู้สอนจึงควรคำนึงถึง ระยะเวลา ควรเป็นคาบคู่ และไม่ควรรให้เว้นห่างกันเกินไป
2. ควรมีการสอนคำศัพท์ยากที่ปรากฏในขบทยเรียนก่อนเพื่อให้ นักเรียนสามารถดำเนิน กิจกรรมการอ่านได้อย่างราบรื่น
3. แบบทดสอบที่ใช้ในวัดประเมินผลไม่ควรให้มีความแตกต่างจากเร่องที่สอนมากเกินไป
4. ในการจัดทำเนื้อหาทอ้งถันเป็นภาษาอังกฤษควรมีเจ้าของภาษาให้คำแนะนำ
5. ห้องเรียนที่ใช้ในการสอนควรมีขนาดกว้างขวางเหมาะสม การจัดพื้นที่ระหว่างกลุ่ม ควรมีระยะให้ห่างกันเพื่อแต่ละกลุ่มจะได้มีสมาธิ และในการดำเนินกิจกรรมจำเป็นต้องใช้เสียง ในการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มตน และการพูดสรุปความ การมีพื้นที่ระหว่างกลุ่มห่างกันจะช่วยไม่ให้มีการรบกวนกัน

6. จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนไม่ควรมีจำนวนมากเกิน เพราะจะมีผลต่อจำนวนกลุ่มของผู้เรียนที่จะมีมากขึ้น ทำให้ต้องใช้เวลาในการทำกิจกรรมในระดับชั้นเรียน เช่น การนำเสนอการพูดสรุปความของแต่ละกลุ่มเพิ่มมากขึ้นด้วย และทำให้การแนะนำของผู้สอนเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำการศึกษาคำกรใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมตัวแปรด้านอื่นๆ เช่น ความสามารถในการเขียน การทำงานกลุ่ม ทักษะทางสังคม หรือ เจตคติต่อการเรียน เป็นต้น
2. ควรจัดทำเนื้อหาท้องถิ่นหรือเรื่องใกล้ตัวในเรื่องอื่น ๆ มาใช้ในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือเพื่อศึกษากับผู้เรียนในระดับอื่น
3. ควรมีการศึกษานำเนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้แบบร่วมมือกับผู้เรียนในสาขาอื่น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved